

PhDr. Štefan Lipták, CSc.

Narodený 23. januára 1937 v Spišskom Podhradí.

Samostatný vedecký pracovník (IIa), v Slavistickom ústave Jána Stanislava SAV pracoval v rokoch 1995 – 2010, v rokoch 1995 – 2006 vykonával funkciu predsedu vedeckej rady a v rokoch 2006 – 2009 vykonával funkciu zástupcu riaditeľa ústavu.

Venoval sa predovšetkým oblasti dialektológie a onomastiky. Dlhodobo sa zameriaval na výskum zemplinských a užských nárečí v ich vývinovom procese a vzájomných kontaktoch s východoslovanským a západoslovanským jazykovým prostredím. Prispel k riešeniu otázok interpretácie vývinových zmien týchto nárečí, osobitne v oblasti prízvukových pomerov a prítomnosti kvantity v užských nárečiach a susedných sotáckych nárečiach. Od roku 1996 sa orientoval na štúdium a spracovanie slovenských dialektov na Zakarpatskej Ukrajine, v rámci ktorého uskutočnil rozsiahly terénny a archívny výskum.

Na obdobie od 1. marca do 31. mája 1995 bol poverený vedením Slavistického kabinetu SAV. V rokoch 1995-2006 zastával funkciu predsedu vedeckej rady a v roku 2006 sa stal zástupcom riaditeľa vedeckej organizácie. Pôsobil ako tajomník Jazykového odboru Matice slovenskej a následne ako člen jeho výboru. Zároveň bol členom Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri SAV, atestačnej komisie v SÚJS SAV a Štátnej skúšobnej komisie pri FF KU. Od roku 2005 pôsobil ako expert a člen vedeckej rady v Kriminalistickom a expertíznom ústave Policajného zboru v Bratislave.

Výsledky svojich výskumov prezentoval na medzinárodných i domácych slavistických podujatiach, na XII. Medzinárodnom zjazde slavistov v Krakove (1998) a na XIII. Medzinárodnom zjazde slavistov v Ľubľane (2003).

V rokoch 1995-1997 externe pôsobil v Pedagogickom inštitúte sv. Ondreja pri Trnavskej univerzite v Ružomberku a následne na Katecheticko-pedagogickej fakulte sv. Ondreja Žilinskej univerzity v Ružomberku. Ako hosťujúci docent Katolíckej univerzity v Ružomberku viedol prednášky a semináre z historických slovackistických disciplín z predmetov Základy slavistiky a staroslovenčina a Vývin slovenského jazyka a dialektológia. Bol školiteľom diplomových, bakalárskych a dizertačných prác.

Domáce projekty:

- Slováci na Zakarpatskej Ukrajine a slovensko-ukrajinské pomedzie (VEGA 2/7005/2001-2003)

- Slováci na Zakarpatskej Ukrajine a slovensko-ukrajinské pomedzie (VEGA 2/3154/2003-2005)
- Slovensko-poľské pomedzie. Jazyk, ľudová kultúra a dejiny osídlenia. (VEGA 2/6003/1999-2001)

Ocenenia:

- Čestná strieborná plaketa Ľudovíta Štúra SAV za zásluhy v spoločenských vedách (1997).
- Čestná zlatá plaketa Ľudovíta Štúra SAV za zásluhy v spoločenských vedách (2007).
- Medaila Andreja Hlinku a Martina Rázusa za zásluhy a dlhoročnú spoluprácu pri napĺňaní programu Matice slovenskej a pri príležitosti životného jubilea (70 rokov) (2007).

BIBLIOGRAFIA ZA ROKY 2010 – 1995

Knižné publikácie a edičná činnosť

- LIPTÁK, Štefan: Ferdinand Buffa – biografický náčrt a bibliografický výber. Prešov: Vydavateľstvo Náuka, 2000. 28 s.
- LIPTÁK, Štefan (ed.): Slováci na Zakarpatskej Ukrajine. Bratislava: Dom zahraničných Slovákov, 1998. 138 s.

Štúdie a články v časopisoch

Prehľadové práce, správy a recenzie publikované v časopisoch:

- LIPTÁK, Štefan: Docent Ferdinand Buffa osemdesiatročný. In Slavica Slovaca, 2006, roč. 41, č. 1, s. 75.
- LIPTÁK, Štefan: Život zasvätený jazykovede. In Kultúra slova, 2006, roč. 40, č. 1, s. 41-43. (k 80. narodeninám Ferdinanda Buffu).
- LIPTÁK, Štefan: Na sedemdesiatku docenta Ladislava Bartka. In Slavica Slovaca, 2004, roč. 39, č. 2, s. 171.
- LIPTÁK, Štefan: Docent Ladislav Bartko sedemdesiatročný. In Kultúra slova, 2004, roč. 38, č. 4, s. 234-235.
- BARTKO, Ladislav – LIPTÁK, Štefan: Z výskumov nárečí Slovákov na Zakarpatskej Ukrajine. In Bajaník, Stanislav (ed.): Slováci v zahraničí. 2003, roč. 20. s. 9-29.

Prehľadové práce, správy a recenzie publikované v časopisoch:

- LIPTÁK, Štefan: Laudatio. In Žeňuch, Peter (ed.): Život slova v dejinách a jazykových vzťahoch. Na sedemdesiatiny profesora Jána Doruľu. Bratislava: Slavistický kabinet SAV, 2003. s. 11.
- LIPTÁK, Štefan: Odišiel slavista a veľký priateľ Slovákov L. N. Smirnov. In Slavica Slovaca, 2003, roč. 38, č. 1, s. 92.
- LIPTÁK, Štefan: Na jubileum docentky Eleny Krasnovskej. In Slavica Slovaca, 2003, roč. 38, č. 2, s. 169-170.
- LIPTÁK, Štefan: Jubileum jazykovedca a rodolúba. In Kultúra slova, 2003, roč. 37, č. 4, s. 224-226.
- LIPTÁK, Štefan: Buffa, Ferdinand: Z poľsko-slovenských lexikálnych vzťahov. 1. vyd., Prešov: Vydavateľstvo Náuka, 2001. 49. s. In Slavica Slovaca, 2002, roč. 37, s. 70-71.
- LIPTÁK, Štefan: Uplynulo 100 rokov od narodenia Jána Fedáka. In Kultúra slova, 2002, roč. 36, č. 2, s. 282-283.
- LIPTÁK, Štefan: Michal Franko – širiteľ kultúry slova. In Kultúra slova, 2001, roč. 35, s. 48-49.

Prehľadové práce, správy a recenzie publikované v časopisoch:

- LIPTÁK, Štefan: Buffa, Ferdinand: Poľsko-slovenský frazeologický slovník. Prešov: Náuka, 1998. 277 s. In Slavica Slovaca, 1999, roč. 34, č. 2, s. 179-180.
- LIPTÁK, Štefan – BARTKO, Ladislav – DZENDZELIVSKA, Natalija: K charakteristike slovenských nárečí na Zakarpatskej Ukrajine. In Slavica Slovaca, 1998, roč. 33, č. 1, s. 3-17.

Prehľadové práce, správy a recenzie publikované v časopisoch:

- LIPTÁK, Štefan: Jubileum ruského slavistu a slovaku L. N. Smirnova. In Slavica Slovaca, 1998, roč. 33, č. 2, s. 157-158.
- LIPTÁK, Štefan: Jubileum ukrajinskej slovistiky N. J. Dzendzelivskej. In Slavica Slovaca, 1998, roč. 33, č. 2, s. 159.
- LIPTÁK, Štefan: Buffa, Ferdinand: Z poľsko-slovenských jazykových vzťahov. Konfrontačný náčrt. Prešov: Náuka, 1998. 170 s. In Slavica Slovaca, 1998, roč. 33, č. 2, s. 164-166.
- LIPTÁK, Štefan: Buffa, Ferdinand: O poľskej a slovenskej frazeológii. Bratislava: Veda, 1993. 192 s. In Slavica Slovaca, 1997, roč. 32, č. 2, s. 182-183.
- LIPTÁK, Štefan: Buffa, Ferdinand: Zo severošarišskej frazeológie. Bratislava: Veda, 1994. 171 s. In Slovenská reč, 1997, roč. 62, č. 4, s. 172.

- LIPTÁK, Štefan: Buffa, Ferdinand: Šarišské nárečie. Bratislava: Veda, 1995, 400 s. In Slovenská reč, 1997, roč. 62, č. 6, s. 361-364.
- LIPTÁK, Štefan: Ferdinand Buffa sedemdesiatročný. In Slovenská reč, 1996, roč. 61, č. 1, s. 50-52.
- LIPTÁK, Štefan: Jubileum slovenskej slavistiky. In Slavica Slovaca, 1995, roč. 30, č. 1, s. 68-69. (k 50. narodeninám doc. PhDr. Júlie Dudášovej - Kriššákovej, CSc.).
- LIPTÁK, Štefan: Spomienka na veľikána severu. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, č. 1, s. 43-44. (o slávnostnom večere z príležitosti 162. výročia narodenia B. Bjôrnsóna).
- LIPTÁK, Štefan: Stretnutie mladých maticiarov. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, č. 1, s. 44-45. (o 2. valnom zhromaždení Odboru mladých maticiarov v Martine).
- LIPTÁK, Štefan: Nové vedecké pracovisko a jeho aktuálne úlohy. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, s. 97-98.
- LIPTÁK, Štefan: O rokovaní Jazykového odboru Matice slovenskej. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, s. 166-167.
- LIPTÁK, Štefan: Správa o činnosti Jazykového odboru Matice slovenskej za obdobie od 5. decembra 1992 do 12. júna 1995. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, s. 167-171.
- LIPTÁK, Štefan: Žiť užitočný život. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, č. 4, s. 232-233. (k 65. narodeninám Michala Franka).
- LIPTÁK, Štefan: Z celoslovenského rokovania maticiarov. In Kultúra slova, 1995, roč. 29, s. 250-252.
- LIPTÁK, Štefan (spoluautor): Správa o činnosti Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV za rok 1994. In Slovenská reč, 1995, roč. 60, č. 3, s. 173-180.

Štúdie a články v zborníkoch a knižných neperiodických publikáciách

- LIPTÁK, Štefan: K duchovnému profilu Ľudovíta Nováka. In Kačala, Ján (ed.): Zborník Matice slovenskej: Jazykoveda. Martin: Matica slovenská, 2010. s. 26-28.
- LIPTÁK, Štefan (spolupracovník) – Ripka, Ivor (ed.): Slovník slovenských nářečí II. L-P (povzchádzať). Bratislava: Veda, 2006. 1066 s.
- BARTKO, Ladislav – LIPTÁK, Štefan: Jazyk a jazyková situácia Slovákov na Ukrajine. In Benža, Mojmir (ed.): Ľudová kultúra Slovákov na Ukrajine. Народна культура Словаків в Україні. Užhorod: Mystecka linia, 2005. s. 22-30.

- LIPTÁK, Štefan: Vedecký profil PhDr. Štefan Liptáka, CSc., a jeho spomienka na predmaturitné obdobie vo Vranove nad Topľou. In Kopina, Ján – Machková, Viera (zost.): „U Vranove bubnujú“. Vranov môj, tvoj, náš. Vydalo mesto Vranov nad Topľou pri príležitosti 735. výročia prvej písomnej zmienky o meste, 2005. s. 26-27.
- LIPTÁK, Štefan: Frazelogické čriepky z oblasti remesiel. In Balleková, Katarína – Smatana, Miloslav (eds.): Zo studnice rodnej reči. Bratislava: Veda, 2005. s. 234-235.
- BARTKO, Ladislav – LIPTÁK, Štefan: O doterajších výsledkoch a ďalších úlohách výskumu slovenských nárečí na Zakarpatskej Ukrajine. In Žigo, Pavol – Matejko, Ľubor (eds.): BraSlav 2. Zborník z medzinárodnej slavistickej konferencie, konanej na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave dňa 13. a 14. novembra 2003. Bratislava: Facultas Philosophica, 2004. s. 221-227.
- BARTKO, Ladislav – DZENDZELIVSKA, Natalija – LIPTÁK, Štefan: Slovenské nárečia na Zakarpatskej Ukrajine vo svetle jazykových kontaktov. In Doruľa, Ján (ed.): XIII. medzinárodný zjazd slavistov v Ľubľane. Príspevky slovenských slavistov. Bratislava: Slovenský komitét slavistov, Slavistický kabinet SAV, 2003. s. 49-69.
- LIPTÁK, Štefan: Несколько слов о монографии и её авторе с позиции диалектолога. In Kyseľová, Natália: Areálové vzájomné vzťahy slovanských jazykov centrálnej zóny. Ареальные взаимосвязи славянских языков центральной зоны. Banská Bystrica: Katedra slovanských jazykov Filologickej fakulty Univerzity Mateja Bela, 2002. S. 122-124.
- LIPTÁK, Štefan: Slovensko-ukrajinské pomedzie ako odraz vzájomných vzťahov. In: Українське і слов'янське мовознавство. Міжнародна конференція на честь 80-річчя професора Осипа Дзендзелівського. Збірник наукових праць. Випуск 4, Ужгород, 2001. s. 313-316.
- LIPTÁK, Štefan: Лексические интерференционные элементы в диалектах словацко-украинского пограничья. In Вархол, Стефан (ed.): Тезисы докладов. 24-29 июля 2000. Люблин, 2000. s. 91.
- LIPTÁK, Štefan: O lexikálnych prevzatiach v reči Slovákov na Zakarpatskej Ukrajine. In Doruľa, Ján (ed.): Slovensko-rusínsko-ukrajinské vzťahy od obrodzenia po súčasnosť. Bratislava: Slavistický kabinet SAV, 2000. s. 161-168.
- LIPTÁK, Štefan: Slovensko-poľské jazykové pomedzie, súčasný stav a perspektívy výskumu. In Dudášová, Júlia (ed.): Slovensko-

-poľské vzťahy v reláciách interkultúrnej komunikácie. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie na počesť Danuty Abrahamowiczowej, prvej lektorky poľského jazyka na FF UPJŠ v Prešove, Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Slavistický zborník. 2. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2000. s. 158-161.

- LIPTÁK, Štefan: Slovenské nárečia na Zakarpatskej Ukrajine. In Ferencíková, Adriana (ed.): Nárečia a národný jazyk. Materiály z medzinárodnej vedeckej konferencie (24. – 26. septembra 1997, Budmerice). Bratislava: Veda, 1999. s. 67-70.
- LIPTÁK, Štefan: Ужские диалекты в аспекте межъязыковых отношений. In Клепникова, Галина П. (ed.): Исследования по славянской диалектологии 5. Москва: Институт славяноведения Русской академии наук, 1998. s. 346-354.
- LIPTÁK, Štefan: O lexikálnej stránke slovenských nárečí na Zakarpatskej Ukrajine. In Lipták, Štefan (ed.): Slováci na Zakarpatskej Ukrajine. Bratislava: Dom zahraničných Slovákov, 1998. s. 40-49.
- BARTKO, L. – DZENDZELIVSKA, N. – LIPTÁK, Š.: К характеристике словацких говоров на территории Закарпатской области Украины (resumé). In Rusek, Jerzy – Siatkowski, Janusz – Rusek, Zbigniew (eds.): Streszczenia referatów i komunikatów. Językoznawstwo. XII. Międzynarodowy kongres slawistów. Kraków 1998, Warszawa: Wydawnictwo Energeia, 1998. s. 233.
- LIPTÁK, Štefan: Z výskumu východnej skupiny východoslovenských nárečí. In Mlacek, Jozef (ed.): Studia Academica Slovaca 26. Prednášky XXXIII. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Bratislava: Stimul - Centrum informatiky a vzdelávania FF UK, 1997. s. 214-220.
- LIPTÁK, Štefan: Jazyková charakteristika Hlovíkovho zápisu balád. In Ondíková, Dana (zost.): Spod hlíny času... (Zborník materiálov zo slávnosti v Kladzanoch 14. mája 1995) Košice: Matica slovenská, Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku a obec Kladzany, 1997. s. 53-55.
- LIPTÁK, Štefan: Jazykový odbor Matice slovenskej. In Žuffa, Cyril – Paška, Ladislav (eds.): Tri roky Matice slovenskej 1993 – 1995. Martin: Matica slovenská, 1996. s. 224-226.
- LIPTÁK, Štefan: Metodika zbierania slovníkového materiálu v teréne. In Rómsky jazyk v Slovenskej republike. Bratislava: Štúdio – dd, 1995. s. 52-54.

Popularizačné štúdie a články

- * LIPTÁK, Štefan: Franko, Michal: Klenoty sotáckeho folklóru. Michalovce: Zemplínska spoločnosť. 2008, 236 s. Zrkadlo i prameň duchovného bohatstva. In Pod Vihorlatom, 2009, roč. 12, č. 5, 26. január 2009, s. 9.
- * LIPTÁK, Štefan: Aktivity slavistov. Rozšírená správa o konaní troch významných slavistických konferencií a porade prezídia MKS v Ružomberku. In Ružomberský hlas, 2001, roč. 12, č. 23, 30. november, s. 12.
- * LIPTÁK, Štefan: Jubileum ruského slovakistu. In Slovenská republika, 1998, 2. jún 1998, s. 10. (k 70. Narodeninám L. N. Smirnova).
- * LIPTÁK, Štefan: Bojovník za slovenčinu. In Slovenská Republika, 1996, 4. január 1996, s. 3. (k nedožitých 80. narodeninám Jozefa Ružičku).
- * LIPTÁK, Štefan: Jubileum slavistu zo Šariša. In Bardejovské novosti, 1996, roč. 7, č. 3, s. 1. (k 70. narodeninám Ferdinanda Buffu).
- * LIPTÁK, Štefan: Slovenská slavistika pod strechou. In Slovenská republika, 1995, 16. február 1995, s. 5.
- * LIPTÁK, Štefan: Slavistika na vlastných nohách. In Správy SAV, 1995, roč. 31, č. 5, s. 1.
- * LIPTÁK, Štefan: Slovenská slavistika má „zelenú...“ In Literárny týždenník, 1995, roč. 8, č. 22, s. 9.
- * LIPTÁK, Štefan: Akadémia a Matica. In Slovenské národné noviny, 1995, roč. 6 (10), č. 9, s. 3.
- * LIPTÁK, Štefan: Zasadal Jazykový odbor – zo správy o činnosti prednesenej na valnom zhromaždení 12. júla 1995. In Slovenské národné noviny, 1995, roč. 6 (10), č. 29, s. 2.
- * LIPTÁK, Štefan: Slovenčina a dnešok. In Slovenské národné noviny, 1995, roč. 6 (10), č. 33, s. 11.
- * LIPTÁK, Štefan: Ľudovít Novák a slovenská veda. In Slovenské národné noviny, 1995, roč. 6 (10), č. 38, s. 8.
- * LIPTÁK, Štefan: Po štyridsiatich rokoch. Vo Vranove sa zišlo dvadsaťpäť prvých riadnych absolventov gymnázia. In Vranovské noviny, 1995, roč. 27, č. 34, s. 4.

- mp -